

Zápis z jednání ekonomické komise AS MFF UK o závěrce hospodaření Matematicko-fyzikální fakulty UK k 31. prosinci 2022

Podklady pro projednání závěrky poskytla paní tajemnice MFF UK 4. dubna 2023 Ekonomické komisi AS. Následovalo individuální studium materiálů a emailová výměna názorů. Podrobnější poznámky dali k dispozici kolegové Grill, Pavlů a Houfek.

Členové komise se na základě mailové korespondence shodli na následujících připomínkách a dotazech.

Textová část – kapitola 1. Hodnocení

1. V první odstavci je uvedeno, že máme " ... kladný výsledek hospodaření ... 106 tis. Kč v rámci doplňkové činnosti. ", z toho vnitrouniverzitně 581 tis. Kč. Z toho vyplývá, že v mimouniverzitních vztazích máme ztrátu $581 - 106 = 475$ tis. Kč? Je to správná interpretace? Čím je to způsobeno?

Na výsledek hospodaření v DČ je nutno dívat se v celku. Způsobeno je to účetní evidencí nákladů a výnosů. Mimouniverzitní náklady a výnosy se účtují na syntetické účty 5 a 6. Vnitrouniverzitní náklady a výnosy se účtují na syntetické účty 7 a 8.

Náklady/vstupy nutné pro zajištění budoucích výnosů/výstupů jsou pořizovány „mimouniverzitně“ (nákup helia). Převážná část výnosů v rámci DČ byla následně realizována vnitrouniverzitně (prodej zkapalněného helia na Přírodovědeckou fakultu). Nákup a prodej plynů je nejvýraznější položka tohoto jevu.

2. V pátém odstavci je uvedeno, že výnosy z úroků jsou ve výši 24 641 tis. Kč. Jakou průměrnou procentní sazbou jsou zůstatky úročeny? Je to tím, že máme peníze u ČNB? Jako občané máme na běžném netermínovaném účtu v bance něco blízko 0. Nešlo by to nějak optimalizovat? Například vyplacením odměn (po dohodě) namísto v pololetí až koncem roku?

Procentní sazba je 5 - 5,5 %, mění se dle sazebníků bank. Fakulta vede bankovní účty u KB a ČS. U ČS máme zřízený termínovaný účet s měsíční výpovědní lhůtou. U KB jsme v roce 2022 začali využívat službu Cash pooling. Ve výsledku máme veškeré prostředky na všech účtech KB úročeny 5 %. Optimalizace přes vyplácení odměn na konci roku by byla komplikovaná.

Osobní spořicí účty u ČSOB a FIO jsou nyní typicky s 5 % úrokovou sazbou. Banky nabízejí fyzickým osobám podobné zhodnocení jen do určité výše disponibilního zůstatku (od 200 tis. do 1 mil. Kč). Překročí-li disponibilní zůstatek tuto hodnotu, úročení klesne na nulu.

3. V posledním odstavci, je uvedeno, že došlo k porušení rozpočtové kázně z důvodu střetu zájmu. Byla za toto porušení rozpočtové kázně vyměřena pokuta?

V rámci řešení projektu jsme byli nuceni částku týkající se střetu zájmů jako dotaci vrátit poskytovateli v plné výši. Sankce nebyla vyměřena. Pořízení stroje bylo tedy ve finále hrazeno z FRIM.

Textová část – kapitola 2.2 Náklady

4. Co jsou to "spotřebované nákupy" v třetím odstavci?

Jde o pojem dle vyhlášky 504/2002 Sb. par 26, který stanoví, že:

(1) Spotřebované nákupy a nakupované služby zahrnují tyto položky:

- a) položka „A.I.1. Spotřeba materiálu, energie a ostatních neskladovaných dodávek“ obsahuje náklady na spotřebu materiálu, úbytky materiálu do normy přirozených úbytků, náklady na spotřebovanou energii a náklady na spotřebu ostatních neskladovaných dodávek, zejména dodávky vody nebo stlačeného vzduchu pro technické účely,*
- b) položka „A.I.2. Prodané zboží“ obsahuje náklady na prodané zboží; v položce se uvádějí i úbytky zboží do normy přirozených úbytků,*
- c) položka „A.I.3. Opravy a udržování“ obsahuje náklady na opravy a udržování majetku, ke kterému má účetní jednotka právo vlastnické nebo jiné právo k majetku a je povinna o něm účtovat dle § 28 zákona,*
- d) položka „A.I.4. Náklady na cestovné“ obsahuje náklady na pracovní cesty podle zákoníku práce a podle souvisejících předpisů,*
- e) položka „A.I.5. Náklady na reprezentaci“ obsahuje zejména náklady na pohoštění, dary a obdobná plnění,*
- f) položka „A.I.6. Ostatní služby“ obsahuje náklady na ostatní nakupované služby, které se neuvádějí v položkách výkazu zisku a ztráty „A.I.3. Opravy a udržování“, „A.I.4. Náklady na cestovné“ a „A.I.5. Náklady na reprezentaci“, obsahuje také náklady na pořízení drobného nehmotného majetku zařazeného do užívání.*

Jde o údaj, který vykazujeme v naší Výsledovce.

5. V odstavci Náklady doplňkové činnosti je uvedeno "Z výše uvedených celkových nákladů 1 692 tis. Kč ...", mělo by být 1 692 mil. Kč. Náklady doplňkové činnosti netvořily 5.31 %, ale jen 0,531 %.

Opraveno.

6. Úroveň vratek, zejména GAUK, je hrozivá. Čím je to způsobeno? I přes opakovanou kritiku z Ekonomické komise AS MFF vratka roste. Například v roce 2019 byla vratka GAUK 285 tis. Kč, za rok 2022 už je to 951 tis. Kč. Přitom výmluvy na Covid už nefungují a válka na Ukrajině může mít těžko na čerpání GAUKů podstatný vliv. Jiní studenti by jistě grant přivítali, ale nezodpovědní řešitelé jim grant "vyfouknou" a pak nechají peníze propadnout. Je třeba, aby se vedení MFF konečně k problému postavilo čelem a přijalo taková opatření (včetně ekonomických, postihujících školitele, pracoviště i sekce, kde k plýtvání dochází), která by vratky podstatně omezila.

V roce 2022 bylo řešeno cca 130 grantů. Vratky jsou u 33 z nich, součet 951 tis. Kč (4% přidělené částky). Jeden grant byl zcela vrácen z důvodu vážné nemoci (174 tis. Kč), u 7 grantů byla vratka nad 50 tis. Kč, souhrn vratek 544 tis. Kč.

Častým důvodem je nerealizovaná konference – to mnohdy souvisí s Covidem i s válkou (v roce 2022 bylo stále ještě omezené cestování v některých regionech, cenový nárůst letenek vede pořád mnohé organizátory k rušení konferencí).

U GAUK nelze využít FUUP, musí se buď provádět interní převody (což silně zatěžuje HO), nebo vracet (což také zatěžuje HO).

Textová část – kapitola 4. Hospodaření s fondy

7. V kap. 3 a 4.1 jsou uvedeny dvě různé částky (127 697 tis. Kč a 128 889 tis. Kč) za rekonstrukci fasády a střechy těžkých laboratoří. Proč?

Částka v kap. 3 odpovídá skutečnému zhodnocení budovy, kdežto částka v kap. 4.1 obsahuje další částky, které byly při rekonstrukci vynaloženy, ale nezhodnocovaly budovu.

8. V kap. 4.2 jsou uvedeny poměrně malé částky u čerpání sociálního fondu na příspěvek na MŠ a na úroky z úvěru na bydlení? Kolik zaměstnanců tyto příspěvky čerpá? Jak zlepšit povědomí o možnostech čerpání sociálního fondu?

V roce 2022 čerpali příspěvek na školovné 4 zaměstnanci, příspěvek na úroky z úvěru na bydlení čerpalo 32 zaměstnanců. Na začátku roku 2023 bylo aktualizováno a nově vydáno opatření týkající se tvorby a čerpání sociálního fondu a tato informace byla rozeslána zaměstnancům fakulty. Zájem o čerpání příspěvků od té doby vzrostl. Situaci budeme dále sledovat a při uzavření 1. čtvrtletí t.r. vyhodnotíme stav.

9. V kap. 4.3 je pravděpodobně chybně uvedena částka použitá na výplatu se stipendijního fondu, která je stejná jako tvorba fondu. V tabulkách je u čerpání jiná částka.

Ano, je to tak. Správná částka čerpání je 4 147 tis. Kč. Konečný zůstatek na fondu odpovídá. Opraveno.

10. Stavební akce: "... se rozpočet na stavební akce na základě rozhodnutí vedení fakulty několikrát měnil a upravoval.". Má vedení MFF nějakou mez pro úpravu rozpočtu, při jejímž překročení by si vyžádalo souhlas AS MFF?

Úpravy rozpočtu byly provedeny hlavně vzhledem k nepředvídatelným vícepracím při rekonstrukci opláštění těžkých laboratoří v areálu Troja. Nicméně tyto náklady nebyly v takové výši, aby to jakýmkoliv způsobem ohrožovalo čerpání ostatních finančních prostředků z FRM. Finanční stabilita fakulty z hlediska investic (INV) tak nebyla ohrožena. Naopak se podařilo i některé neinvestiční (NIV) akce realizovat z běžných provozních prostředků jednotlivých nákladových středisek pod Správou budov. Náklady na mimořádné havarijní akce byly v řádech statisíců korun, výše víceprací za akci „Opláštění“ pak byla na zasedáních senátu prezentována, viz zápisy jak z 274. (červen 2022), tak 275. (říjen 2022) zasedání AS MFF UK v sekci informace vedení fakulty.

Textová část – drobná upozornění a překlepy

11. kap. 2.1, poslední odstavec, opakuje dříve uvedenou informaci,
kap. 2.2, třetí odstavec: překlep "skupinou",
kap. 3: termín "hlavní budova fakulty" je neobvyklý, lépe použít „v budově Ke Karlovu 3“ nebo alternativně "v budově děkanátu",

kap. 3, poslední řádek: na začátku přebývá slovo "výše",
kap. 4.2, poslední věta: správně má být "sociálního",
kap. 4.4, poslední věta: dvakrát použito "byly".

Text byl podle vše připomínek opraven.

Tabulková část

12. Tabulka II (CENTRUM): režie jakých projektů jsou zde uvedeny? Jsou 10x vyšší než v roce 2021, ale stále 10x menší než na sekcích.

Jedná se o dva projekty OP VVV, kde je MFF UK spoluřešitelem. Projekty jsou koordinovány RUK.

13. Tabulka IV (CENTRUM): jsou na řádku "odměny COOPERATIO" uvedeny odměny členům Rady? Jakým způsobem rozděleny mezi jednotlivé sekce?

V roce 2022 odměny členům Rady rozděloval RUK na základě příslušného OR č. 47/2021. Z RUK jsme obdrželi podklady se seznamy osob pro vyplacení odměn.

14. Tabulka VII (CENTRUM): byl nárůst mzdových nákladů o 11 % použit na navýšení mezd, nebo se přijali noví zaměstnanci?

Přidělené mzdy na rok 2022 byly využity jednak na navýšení mezd stávajících zaměstnanců; zejména se to týkalo nákladové středisko (NS) 731 (správa budov), kde bylo opět nutné s ohledem na zvýšení minimální mzdy a následně zaručených mezd navýšit mzdy v některých kategoriích, stejně jako rok před tím. Tento jev se bude periodicky opakovat, pokud se minimální mzda bude i nadále každým rokem zvyšovat. Dále byli přijati noví zaměstnanci na OGAP, PSÍK, BOZP a 2. rozpočtářka na HOSP.

Dalším důvodem navýšení mzdových prostředků je postupné ukončování projektů OP VVV, z kterých byli zaměstnanci děkanátu částečně placeni.

V roce 2023 očekáváme další nárůst, a to zejména z výše uvedených důvodů: minimální mzdy, rozpětí zaručených mezd, konec projektů, noví lidé a navýšení mezd do cca 5%.

15. Tabulka VIII, Přepočtené stavy pracovníků: V SM vzrostl počet docentů o 5, a rostl i počet pracovníků na jiných pozicích. Z jakých pozic byli habilitovaní pracovníci? Nebo přišli noví docenti z jiných akademických institucí? Co je důvodem výrazného růstu počtu pracovníků (o 16) v SM?

Na Matematické sekci v posledních třech letech přijali jen jednoho nového profesora na pozici AP4, ostatní nárůsty AP3 (a případně AP4) jsou způsobeny habilitováním dosavadních AP2. Přibývají pracovníci na pozicích VP2 a AVP2, ale všichni jsou placeni z projektů (i mimo COOPERATIO).

Stavební akce

16. Dříve jsme dostávali v tabulce rozpis nákladů u každé jednotlivé akce. Proč tomu letos tak není? Je možné to doplnit?

Doplnění tabulky stavebních akcí o čerpání nejen po NS (tedy po jednotlivých lokalitách), ale i po jednotlivých akcích se letos ukázalo jako velmi obtížné, a to z několika důvodů. V rámci účetní uzávěrky byly provedeny přesuny, které následně znesnadnily kontrolu v CIS. Vzhledem ke spoluúčasti sekcí na některých akcích pak byly celkové částky matoucí, neboť se skládaly z čerpání z více NS. Proto byly do tabulky uvedeny celkové částky pouze za NS 731. Nicméně tabulka bude doplněna s čerpáním k prosinci 2022.

Spotřeba energií

17. Proč je cena za elektřinu rozdílná v jednotlivých budovách? Je to přepočtením paušálních plateb?

Cena elektřiny se skládá z několika položek – z UK vysoutěžené ceny za dodávku el. energie, další poplatky jsou za smluvní příkon do jednotlivých budov a tento je u každé budovy rozdílný. Proto i jiné částky za jednotku.

18. I přes nárůst ceny energií a apely vedení MFF na šetření spotřeba elektřiny (v kWh) v budovách mimo Karlov vzrostla. Je částečnou příčinou konec Covidu? Dá se očekávat, že kdyby byla pracoviště sídlící v jednotlivých budovách alespoň trochu finančně motivována k šetřejší spotřebě, ušetřili bychom všichni? Naopak spotřeba plynu ve všech budovách podstatně klesla, což je chvályhodné.

Ano, situace po skončení epidemie Covidu znamenala návrat pracovníků a studentů do budov, tedy i nárůst spotřeby elektrické energie v roce 2022 oproti roku 2021. Spotřebu el. energie na rozdíl od spotřeby plynu pro vytápění nedokáže SB nijak ovlivnit. Je to dáno zejména energetickou náročností jednotlivých experimentů na pracovištích (Troja), i klimatickými podmínkami (zejména v letních měsících).

Ohledně motivace zaměstnanců bylo vedením fakulty vydáno doporučení v rámci energetického balíčku s návrhy, jak úspor dosáhnout. I pro rok 2023 se počítá v rámci INV i NIV s realizací akcí, které povedou k úspoře el. energie (rekonstrukce plynové kotelny, racionalizace osvětlení – LED svítidla aj.).

Na druhou stranu je nutné dodat, že dochází k nárůstu spotřeby zvláště v IT sektoru, což bude trendem i následujících let (HPC a doplnění serverovny v Troji), ale i v nových technologiích (např. HTC v Troji).

19. Co je důvodem výrazného nárůstu spotřeby vody na Karlově?

Důvodem byla havarijní odstávka systému OCTOPUS v řádu měsíců a nutnost provádět chlazení některých nejdůležitějších experimentů či technologií pitnou vodou z řadu. K tomuto stavu byl zaslán i informační e-mail s povinností pracovišť hlásit na SB a energetikovi mimořádný odběr tak, aby byly náklady vždy pod kontrolou. Každý požadavek na chlazení pitnou vodou byl tak posuzován jednotlivě.

Druhou příčinou zvýšené spotřeby byl havarijní únik vody v potrubí u pergoly na pozemku č.p. 1524/5, který byl následně řešen s PVK, policií ČR i pojišťovnou.

20. Tepelné čerpadlo na Karlově v posledních letech provozujeme výhradně pro výrobu chladu. Je to opravdu nutné i v době, kdy platíme vysoké částky za topení?

Bohužel ano, efektivita TČ není nijak vysoká. V současné době nemáme jiné technické řešení, které by umožňovalo optimální využití odpadního tepla pro vytápění. Nicméně již několik let probíhají jednání s odborníky a projektanty ohledně návrhu nového konceptu i s přihlédnutím na nutnou rekonstrukci plynové kotelny v budově KK3 a PS v budově KK5 a rovněž s ohledem na nutné doplnění redundantního zdroje chlazení jako zálohy pro OCTOPUS. Technické podrobnosti a seznam nutných problémů a otázek k vyřešení poskytne SB případným zájemcům na vyžádání. Ale v zásadě se dá říct, že hlavním problémem je vzájemná nekompatibilita parametrů vody v jednotlivých systémech.

V pátek 14. dubna 2023 v 11 hodin se zástupci ekonomické komise AS MFF UK sešli s děkanem MFF doc. Rokytou, tajemnicí Ing. Svobodovou, vedoucím hospodářského oddělení Ing. Dykasem a vedoucím správy budov p. Michálkem. Výsledkem diskuse nad výše uvedenými připomínkami o otázkami jsou odpovědi shrnuté v textu psaném kurzivou.

Otázky na zasedání senátu

1. Čím je způsobena vysoká vratka na projektech GAUK, která za rok 2022 souhrnně činila 951 tis. Kč? Jak tomu předcházet v následujících letech?
2. Částky čerpání sociálního fondu na příspěvek na MŠ a na úroky z úvěru na bydlení jsou poměrně nízké. Kolik zaměstnanců tyto příspěvky čerpá? Jak zlepšit povědomí o možnostech čerpání sociálního fondu?

Návrh usnesení

1. AS MFF UK schvaluje rozpočtové úpravy k 31. 12. 2022 tak, jak je předkládá vedení fakulty.
2. AS MFF UK schvaluje závěrku hospodaření MFF UK k 31. 12. 2022.

V Praze 14. 4. 2023

zapsal Karel Houfek